

129ኛው የዓድዋ ክብረ በዓል

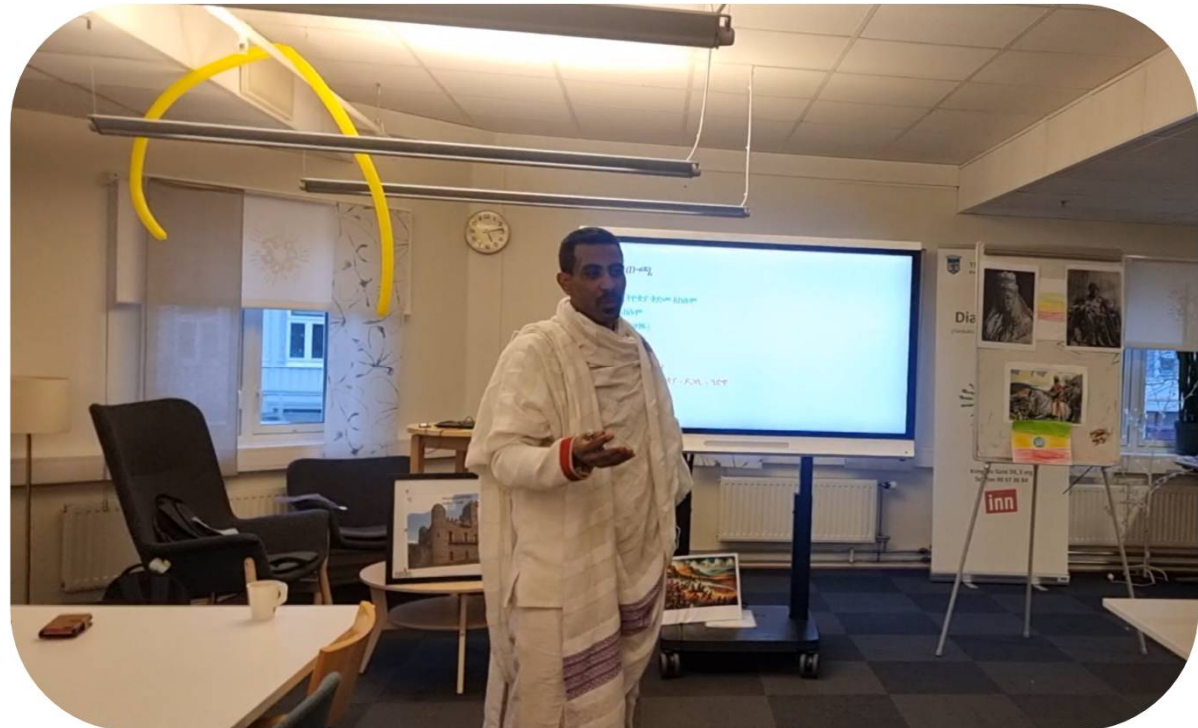

አንተኒህ ብሩ ፀጋዬ

ማውጫ

- ኢትዮጵያ ቅድመ አክሱም
- አክሱም
- ዛጋ (ዛጎቹ)
- ሸዋ (ሴዋ)
- ጎንደር
- ዘመነ መሣፍንት
- ዘመናዊት ኢትዮጵያ - ዶጋሊ - ዓድዋ

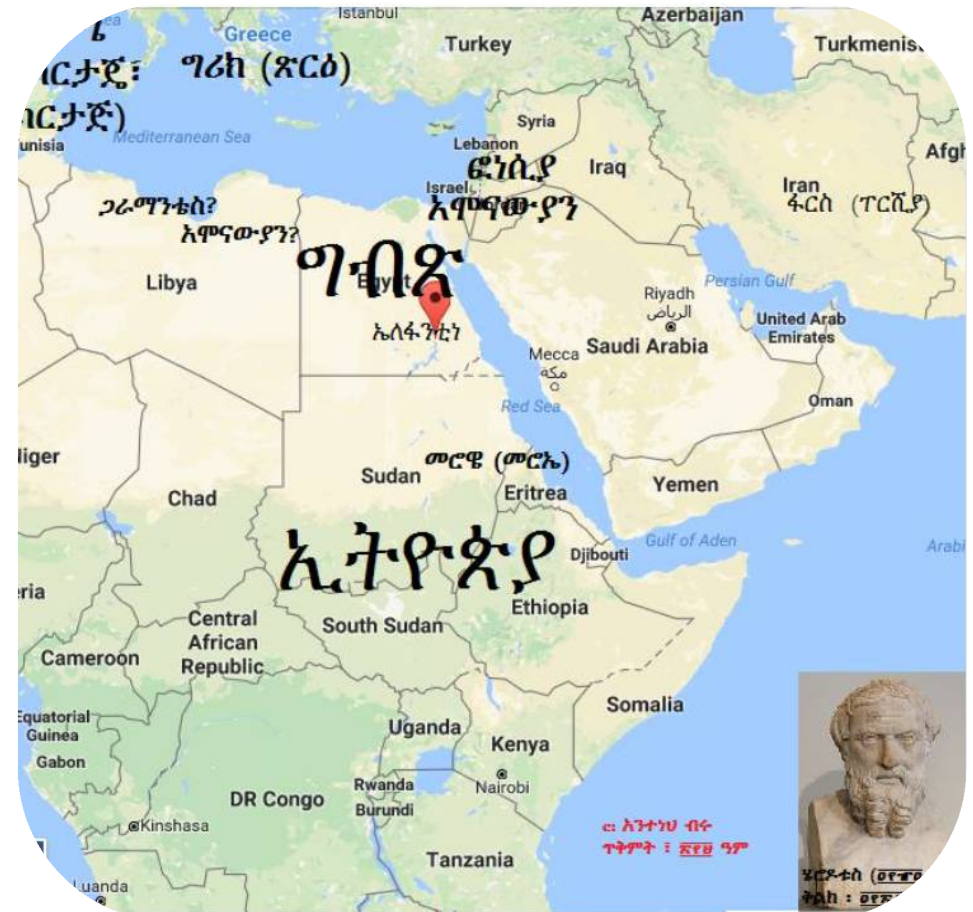
አቅራቢው...

ኢትዮጵያ... ቅድመ አክሱም

ኢ	ቶ /ትዮ	ፕ/ጵ	ሰ
ይ	ጠ/ጦ	ብ	ስ

«ንጉሣችሁም ልክ ሰው አይደለም። ቢሆን ኖሮ የራሱ ያልሆነ መሬትን ባልተመኘ ፣ ምንም ባላደረጉት ሕዝቦችም ላይ ባርነትን ሊያመጣ ባልፈለገ ነበር። ለንጉሣችሁ ይኸን ቀስት ስጡትና ይኸን ንገሩት ፣ የኢቶፕስ (ይጦብስ) ንጉሥ የፋርስን ንጉሥ እንዲህ ይመክረዋል ፣ ፋርሶች ይኸን ቀስት እንዲህ በቀላሉ መጎተት ሲችሉ ፣ ያኔ የላቁ ጦረኞችን ይዞ የረዥም እድሜ ባለጸጎች በሆኑት ኢትዮጵያውያን ላይ ይዝመት። እስከዚያው ግን የራሳቸው ያልሆነን የሌሎችን ሀገር እንዲመኙ በይጦብስ ልጆች ልብ ውስጥ ባለማስቀመጣቸው አማልክቱን ያመስግን።»

አክሱም

«የማኒዝም የሃይማኖት መሥራች እና መሪ የነበረው በ276/277 የሞተው የፋርሱ ማኒ ለተከታዮቹ አራቱ የዓለም ኃያላን ግዛቶች የፋርስ ፣ የሮም ፣ የአክሱም እና የሲሎስ (ቻይና?) ናቸው ብሎ እንደነገራቸው ተጽፏል። በዚህ አካባቢ የአክሱም ነገሥታት የራሳቸውን የወርቅ ሳንቲም ማተም የጀመሩበት ጊዜ ነው ፣ በወቅቱ የወርቅ ሳንቲም ያላቸው ኃያላን ሀገራት ብቻ ነበሩ።» ሙንሮ ሃይ

የዔዛና የድንጋይ ላይ ጽሑፍ
/Wikipedia

የዔዛና
ሳንቲሞች/Wikipedia

ዐዘን ነገሠ አክሱም ወሐመረ ወረደ ወክሰ ወሰበአ ወሰሰሐኑ ወጸረደ ወሐበሡት ወበገ ነገሡ ነገሡት ወለደ ለመሐረመ ዘእየተመወእ ለፀረ አፀረረመ ሐዘበ በገ ወፈነውን እኅውን ሠዐዘነህ ወሐደፊህ የፀበአወመ ወበጸሐመ በሐረ ገነየለመ ሰደሰተ ነገሡት መሰለ አሐዘበህመ ወገነየመ አፈለሰወመ አበሐረመ መሰለ ደቀቀመ ወአሐዘበህመ ወአነሰህመ ጎሰቀ ሰበአመ ዘሰደሰተ ነገሡት ግየዐ፪ ወሰህመመ ግየዐ፪ ወበገዐአመ ግየዐ፪ ወአነሰሰ ዐወደመ ግየዐ፪ ወሰሰየወመ አመአም ወአወፀአወመ አመበሐረም ለሰ ዐለተ ጎበሰተ ዐለሰ ፪፻፳፯ ወሠገ ጸገበተ አዘ የሰተየወመ ሠወ ወወየነ ጸገበተ አወረኝ አረበዐተ ወበጸሐመ አክሱም መገላን አለበሰነህመ በሰፊሐ ሰበአመ ወአሰረገውን ነገሡትመ ወፈነወህመ የበረ በሐረ መፀ ደወለ በሐረኝ ወክነን የሰሰየወመ በህየ ወፈተተነህመ ለለአሐደ ነገሡ አሐደ ለህመ ግየዐ፪ ከነ ለሰደሰተ ነገሡት ፪፻፶፻፵፱ ወአበአን አክቶተ ለመሐረመ ዘወለደን መሰለ ዘወረቀ አሐደ ፪ ወበበረረ አሐደ ፪ ወበጸረቀ ሠለሰተ ፫ ወበጸሐፊክ ዘጸሐፊተ ወሠመከ ወአመሐፀነክ ለዐሰተረ ወበሐረ ወለመሐረመ ዘወለደን ወለአመባ ዘአምሰን ለዘአበነ ጸለለ ወክነተ ለየከነ ወዘመደ ወወለደ አበሐረ ለየሠእ ወአመሠወ ለየተበተክ ወበከመ ሠመነህ ለየደለውን ለነ ወለሀገረኝ ለዘለፊ ወአበአን ለመሐረመ ሰውተ ወበደሐ

ዛጋ (ዛጋዬ)

- ከዐፄ መራ ተክለሃይማኖት-ዐፄ ሐርቤ? ይትባረክ?
- 5-16 ነገሥታት
- 141-354 ዓመታት

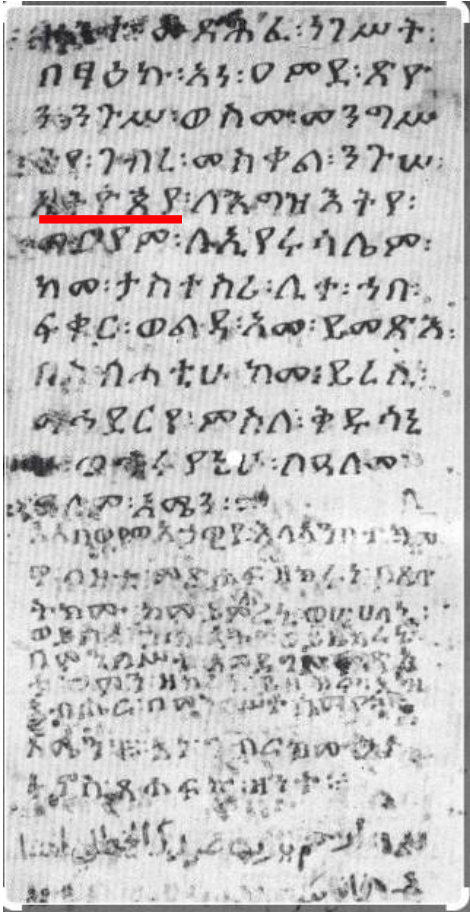
ታዲያ
ጃን ሥዩም
ግርማ ሥዩም
ይምርሃነ ክርስቶስ
ቅዱስ ሃርቤ
ላሊበላ
ነአኩቶ ለአብ
ይትባረክ
ማይራሪ
ሐርቤ

ሸዋ (ሴዋ)

- ከዐፄ ይኩኖ አምላክ-ሱስንዮስ ቀዳማዊ
- 30 ነገሥታት
- 362 ዓመታት (1263-1625)

1	ይኩኖ አምላክ	የድልናኦድ ዘመድ	1270	1285	15
9	ዐምደ ጽዮን ቀዳማዊ	የውድም አራድ ልጅ	1314	1344	30
14	ይሥሐቅ ቀዳማዊ	የቀዳማዊ ዳዊት ልጅ	1414	1429	15
19	ዘርዐ ያዕቆብ	የቀዳማዊ ዳዊት ልጅ	1434	1468	34
20	በእደ ማርያም ቀዳማዊ	የዘርዐ ያዕቆብ ልጅ	1468	1478	10
24	ዳዊት ዳግማዊ or ልብነ ድንግል	የናዖድ ልጅ	1508	1540	32
25	ገላውዴዎስ	የዳግማዊ ዳዊት ልጅ	1540	1559	19
30	ሱስንዮስ ቀዳማዊ	የዳግማዊ ዳዊት የልጅ ልጅ	1606	1632	26

$$\tilde{\mathcal{P}} \quad (\mathcal{P})$$

ጎንደር

- ከዐፄ ፋሲለደስ - ዐፄ ኢዮአስ ቀዳማዊ
- 14 ነገሥታት
- 137 ዓመታት (1625-1762)

ዘመነ መሣፍንት

- ከዐፄ ዮሐንስ ዳግማዊ - ዐፄ ዮሐንስ ሣልሳዊ
- 23 ነገሥታት
- 82 ዓመታት (1762-1844)

ዘመናዊት ኢትዮጵያ

- 4 ነገሥታት ፣ 1 ንግሥት
- 119 ዓመታት (1847-1967)

ደጋሊ

- ጥር 17 ፣ 1880
- 550 በደንብ የታጠቁ ጣልያኖች
- 80 ብቻ ቆስለው አምልጠዋል።

RAS ALULA, THE ABYSSINIAN. From the Pall Mall Gazette.

The great Abyssinian chief Ras Alula is at present a person of much interest to the Italians, and the *Riforma* is publishing a sketch of his life, in the course of which it is stated that he is the son of Abyssinian peasants. He was born about 45 years ago in the village of Pamakà, near Mekallè, and served for many years as groom under the uncle of the Negus Ras Arca. Later on he became Master of the Wardrobe at Court, and married the daughter of Ras Arca, who died not long after the marriage. He then rose to the rank of Chamberlain, and was finally made Governor of Tigrè, with the title of Ras. Ras Alula is of middle height, has a chocolate-colored skin and a thin face, but is otherwise rather stout. He never laughs, talks slowly, is polite to strangers, but haughty to inferiors. His orders are only given once. If they are not executed he horsewhips his servants. As a rule he wears a white cotton shirt and trousers. A red fez covers his close-cut hair. On special occasions he wears a red silk shirt, the robe of the Governor. He is an excellent horseman, and it will be difficult to find an Abyssinian who bears the hardships of traveling better than he. He accompanies the Negus barefooted on all his tours, and never shows a sign of fatigue. Having had no education, he can neither write nor read, but is very intelligent and cunning, but pious and superstitious withal. His avarice is extreme; he takes everywhere and gives nowhere. Wherever he goes he takes everything he can lay hold of. On his marches he is accompanied by his servants, who carry his wine, made of honey. Ras Alula is fond of women, but tries to conceal that fact. One of the many Abyssinian poems in his honor runs thus:

"He is as fair as an angel
And strong as a lion,
Swift-footed as a leopard,
Sly as a fox,
Wise as Solomon,
Generous as a King,
Is most vallant of all."

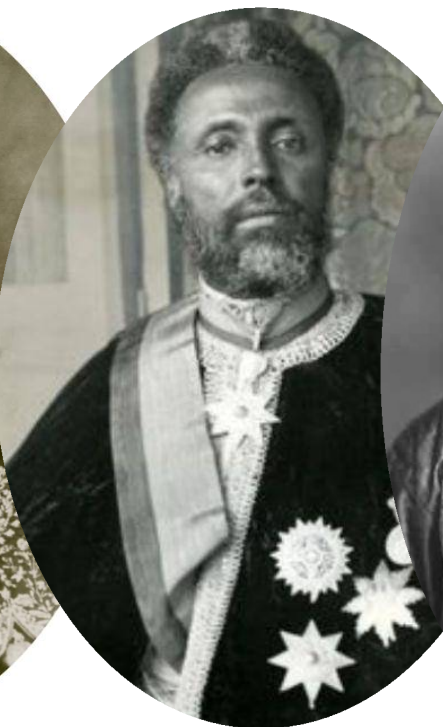
The King has promised him the crown of Kas-sala, if he can earn it. Eight Generals fight under him. His daughter is a good and beautiful woman, who has protected Count Salimbeni and his companion, and it is due to her influence that they have not been killed.

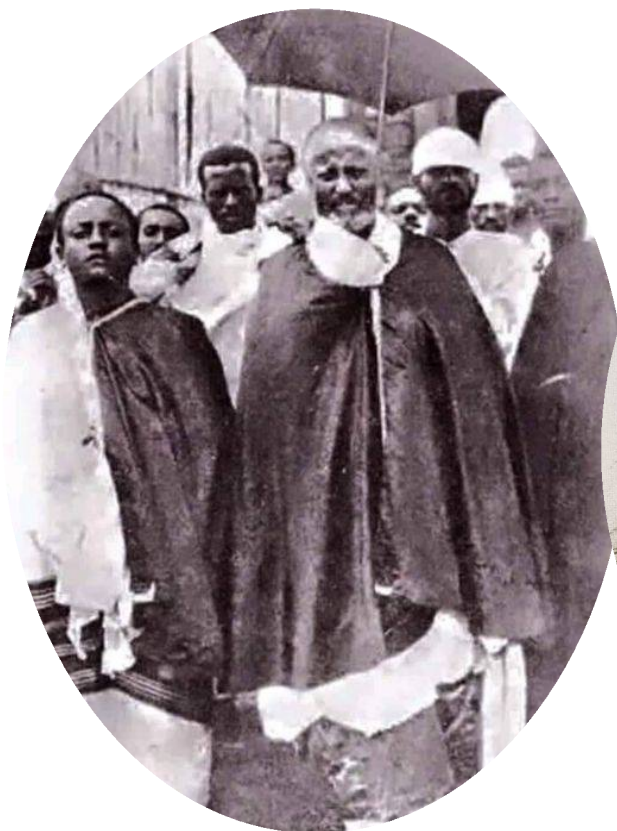
The New York Times

Published: April 12, 1887

Copyright © The New York Times

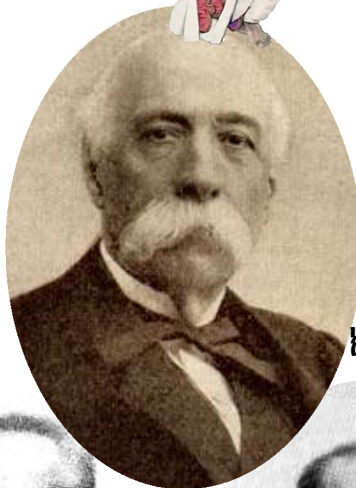

ኡምቤርቶ

ክሪስቲ

ባራቲየሪ

አልቤርቶኒ

ዳቦርሜዳ

አሪሞንዲ

ኤለና

- በ1880 በንጉሥ ምኒልክ እና በኢጣልያ መንግሥት መካከል የተደረገ የስምምነት ውል (የወዳጅነት ቃልኪዳን)
 - የጣልያን መንግሥት ንጉሥ ምኒልክን በመሣርያም ሆነ በሌላ ጉልበታቸውን ለማጠንከር ርዳታ ያደርጋል ፤
 - ንጉሥ ምኒልክም በበኩላቸው የኢጣልያን መንግሥት ይረዳሉ ፤
 - የጣልያን መንግሥት የኢትዮጵያን መሬት የትም ቦታ እንዳይነኩ ፤
 - የኢጣልያ መንግሥት አሰብ ላይ ለሚገኝ የንጉሥ ምኒልክ ተወካይ 5ሺ ጠመንጃ ያስረክባሉ ፤
 - ንጉሥ ምኒልክም በበኩላቸው እኒህን ጠመንጆች የኢጣልያ ሰዎችን ለመውጋት እንዳያውሉ እውነተኛ ቃል ይሰጣሉ ይላል።

- የውጫሌ ውል አንቅጽ 17

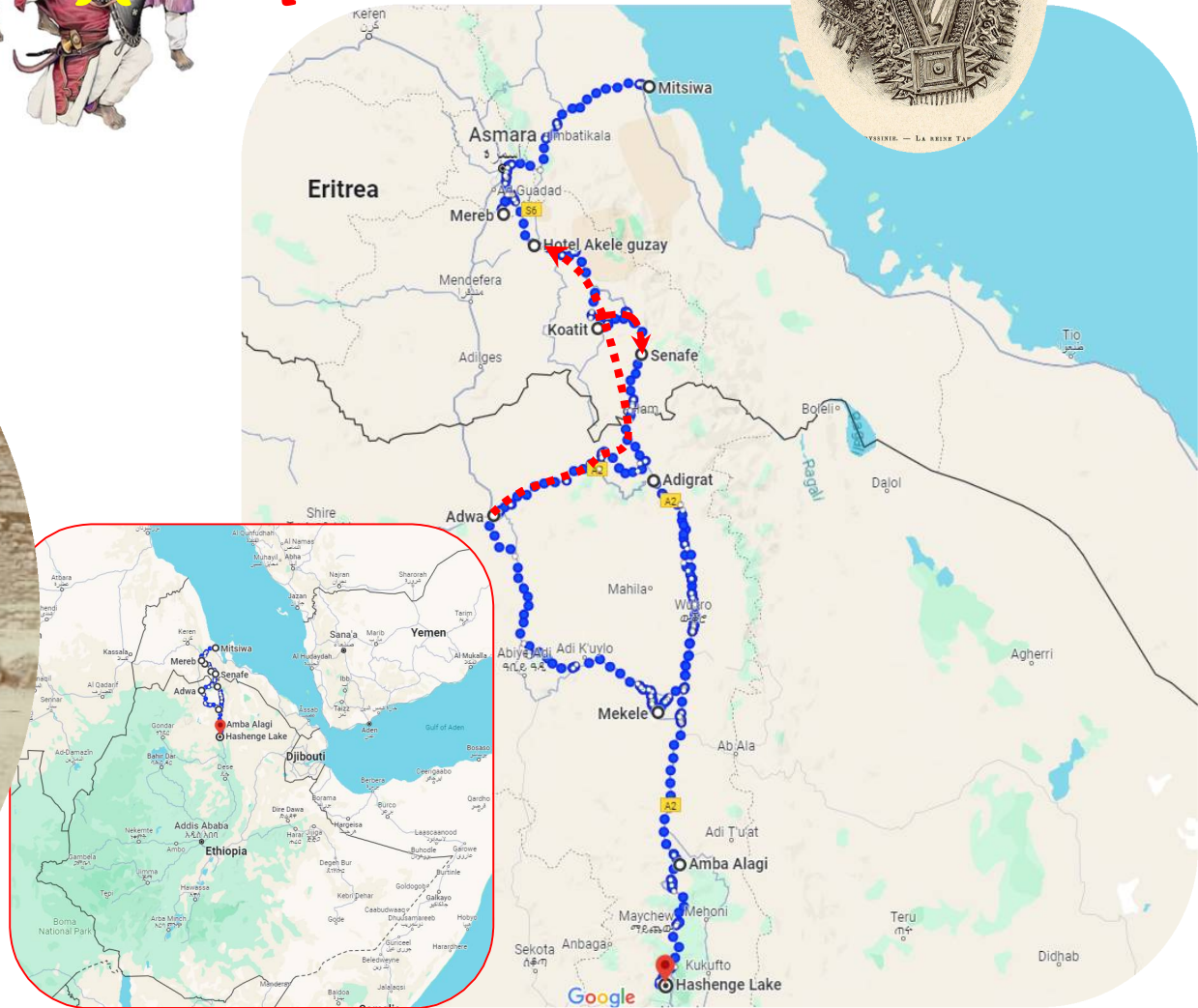
- አማርኛው «የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት ከአውሮፓ ነገሥታት ጋር ለሚፈልጉት ጉዳይ ሁሉ በኢጣልያ መንግሥት አጋዥነት መላላክ ይቻላቸዋል።» ሲል ፤
- ጣሊያንኛው ደግሞ «የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት ከአውሮፓ ኃያላን ወይም መንግሥታት ጋር ለሚዋወሉት ጉዳይ ሁሉ በግርማዊ የኢጣልያ ንጉሠ ነገሥት (አማካይነት) ለመጠቀም እሺ ብለዋል» የሚል ነው።

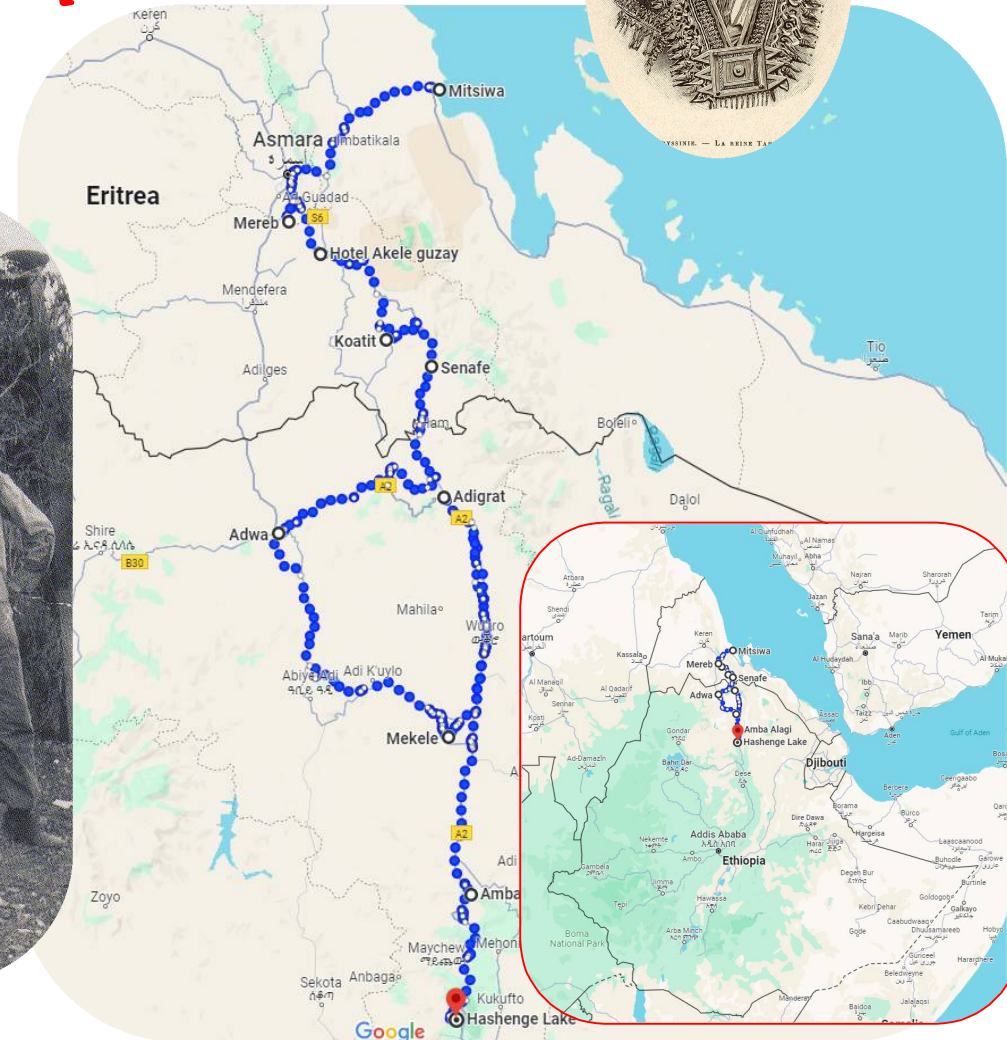

- ጣልያኖቹ ምኒልክን ወዳጅ መስሎ መያዝ አንቀጽ 17ን እንዲጸድቅ ማድረግ እንደሚቻል አስበዋል ፣ ከራስ መንገሻ ጋር የገቡትን ስምምነት አፍርሰዋል።
- በጣልያኖች ክህደት የደረሰባቸው ራስ መንገሻ ጣልያኖቹ ላይ አቋመዋል ፣ ከዐፄ ምኒልክ ጋር ታርቀዋል።
- ጣልያኖቹ አሰብ ላይ ይዘውት የነበረውን ዐፄ ምኒልክ የገዙትን 2 ሚሊዮን ጥይት ለዐፄ ምኒልክ ለቀውላቸዋል።
- ከፈረንሳይ አዝዘው ሲጠባበቁ የነበረው 30 መድፍ ደርሶላቸዋል።
- ከዚህ በኋላ ዐፄ ምኒልክ በይፋ አንቀጽ 17 እንዲሰረዝ መጠየቅ ጀምረዋል።

- ጦርነቱን የዛሬ ሣምንት አድርገው በዚህ የሚደነግጥልህ የለም

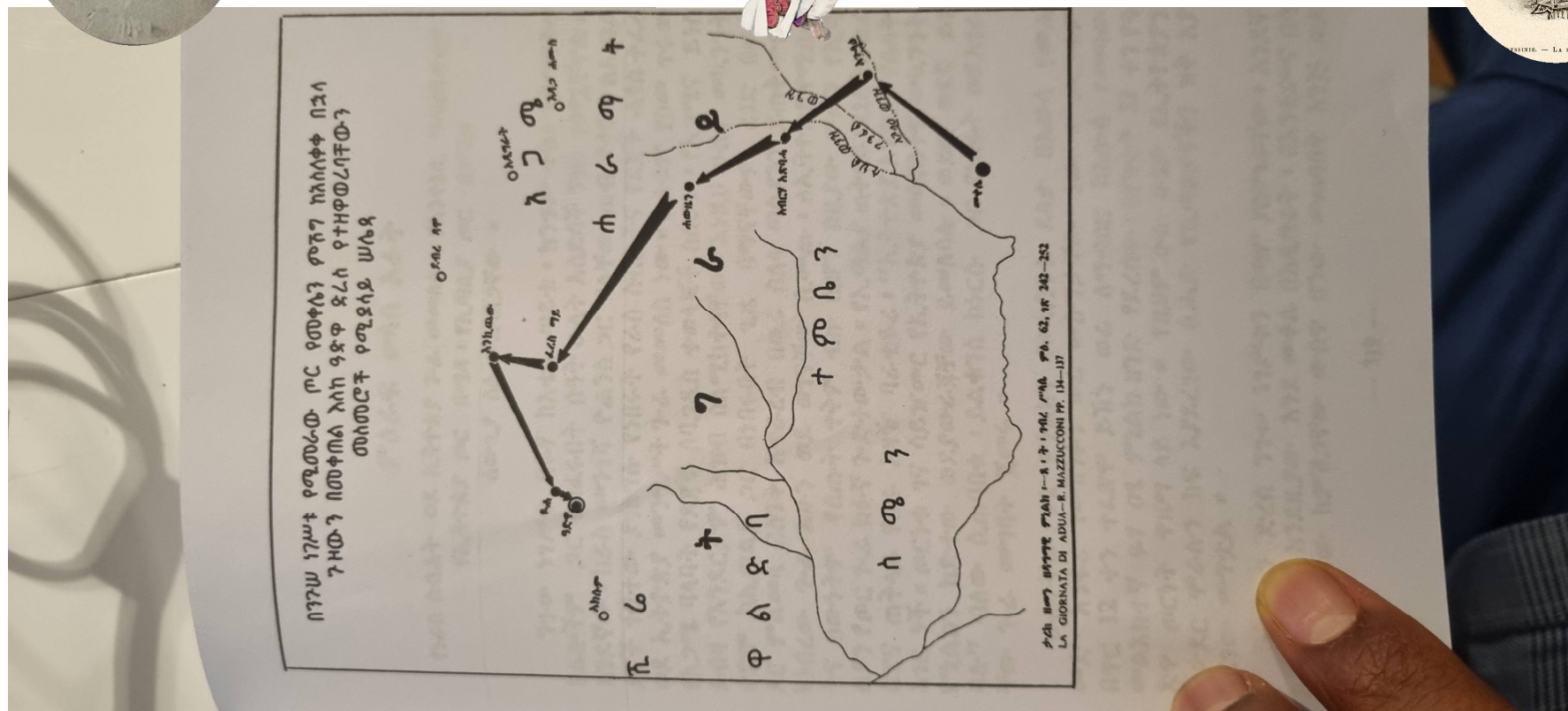
- ግዚአብሔር በቸርነቱ እስካሁን ጠላት አጥፍቶ ፣ አገር አሰፍቶ አኖረኝ። እኔም እስካሁን በእግዚአብሔር ቸርነት ገዛሁ። እንግዲህ ብሞትም ሞት የሁሉም ነውና ስለኔ ሞት አላዝንም። ደግሞም እግዚአብሔር አሳፍሮኝ አያውቅም። እንግዲህም ያሳፍረኛል ብየ አልጠራጠርም። አሁንም አገርን የሚያጠፋ ፥ ሃይማኖት የሚለውጥ ጠላት እግዚአብሔር የወሰነልንን ባህር አልፎ መጥቷል። እኔም ያገሬን ከብት ማለቅ የሰውንም መድከም አይቼ እስካሁን ዝም ብለው ደግሞ እያለፈ እንደ ፍልፈል መሬት ይቆፍር ጀመር። አሁን ግን በእግዚአብሔር ረዳትነት አገሬን አሳልፌ አልሰጠውም። ያገሬ ሰው! ካሁን ቀደም የበደልኩህ አይመሰለኝም። አንተም እስካሁን አላሰቀየምክኝም። ጉልበት ያለህ በጉልበትህ እርዳኝ። ጉልበት የሌለህ ለምሽትህ፥ ለሃይማኖትህ፥ ለሀገርህ ስትል በሐዘን እርዳኝ። ወሰልተህ የቀረህ ግን ኋላ ትጠላኛለህ ፣ አልተውህም! ማርያምን! ለዚህ አማላጅ የለኝም! ዘመቻዬም በጥቅምት ነውና እስከ ጥቅምት እኩሌታ የሸዋ ሰው ወረኢሉ ከተህ ላግኝህ።

አምባ አላጌ (የፊታውራሪ ገበየሁ ጀብዱ)

«ኢጣልያኑ አላጌን አምባውን ይዞ ፣ መድፉን አልቦ ነፍጡን ሰልፎ ተቀምጦ ነበር። ፊታውራሪ ገበየሁ ወደፊት ቀድሞ ሲጓዝ ፊት የቀደመው የርሱ ጦር ከኢጣልያው ዘበኛ ጋር ተገናኝቶ ተታኮሰ። እንግዲህ ይህ ጦር አምሮብን ሳለ ለጌታችን አልጋ መሞት ይገባናል። እንዲህም ተባብለው ጭፍራው አንድ ጊዜ ገባበት። አምስቱን ክቢ እንደሻረው ተኩሱ ከነራስ መኮንን ሰፈር ተሰማ... እነርሱም ከየድንኳናቸው ታጥቀው ሲወጡ ሹም አጋማ ተስፋዬ አይሆንም ብሎ አማጠናቸው። ራሶቹ ከዚህ ተቀምጦን የጃንሆይን አሸከር ገበየሁን እናስገድላለን ብለው እየተሰለፉ ሄዱ...» ጸሐፊ ትእዛዝ ገብረ ሥላሴ።

የጦሩ መሪ	ሲያንስ	ሲበዛ
ዳግማዊ ምኒልክ	34000	38000
እቴጌ ጣይቱ	5000	6000
ንጉሥ ተክለ ሃይማኖት	5000	6000
ራስ ሚካኤል	14000	15000
ራስ መኮንን	15000	16000
ራስ ቢትወደድ መንገሻ	5000	6000
ራስ ወሌ	6000	7000
ራስ መንገሻ ዮሐንስ ፣ የራስ አሉላን እና የራስ ሐጎስን ጨምረው	3000	4000
የፊታውራሪ ገበየሁ	13000	14000
ድምር	110 000	123 000

መሪ	የወታደር እና የመድፍ ብዛት
ጄኔራል ባራቲየሪ	5000 ወታደሮች
ጄኔራል ዳቦርሜዳ	3800 ወታደር 18 መድፍ
ጄኔራል አሪሞንዲ	2493 ወታደር 12 መድፍ
ጄኔራል አልቢረቶኒ	4076 ወታደር 14 መድፍ
ጄኔራል ኤሌና	4150 ወታደር 12 መድፍ

- አልቤርቶኒ የገፍኒራል አሪፖንዲ እና የገፍኒራል ዳቦር ሜዳ ጦር ተሰልፎ ወጥቷል።
- ግንባር ቀደም ሆኖ የጀመረው በማዠር ቱሪቶ የሚመራው ጦር ነበር።
- ኢትዮጵያውያን ስላየሉ ወደ ኋላው ሽሽቶ የአልቤርቶኒ የጦር ሰፈር ደርሷል።
- የኢትዮጵያውያን ጦር እየተከታተለ ደርሶ ዋናው ጦርነት ተጀመሯል።
- የጀኔራል አልቤርቶኒ ጦር በመድፍ እና በመትረየስ አጥብቆ ተከላከሏል።
- የወታደሩን ማመንታት የተመለከተው ፊታውራሪ ገበየሁ «የአምባላጌው አሸናፊ ፣ ፊት አውራሪ ገበየሁ በምን አኳኋን እንደሞተ ወደ ሸዋ በሕይወት የሚመለሱት ይናገሩ» ብሎ ተናግሮ እንደ አንበሳ ተወርውሮ ወደ ጣልያኖች መሥመር ገብቶ 3 ሰዓት ላይ በመትረየስ ተመትቶ ኪዳነ ምሕረት እበሩ ላይ ወድቋል።

- ንጉሡ ቀዩን ዣንጥላቸውን አዘርግተው ወደ ግንባሩ ዘልቀዋል። በአልቤርቶኒ የሚመራው የኢጣልያ ጦር ሸሽት ጀምሯል። አልቤርቶኒ በፈረስ ሊሸሽ ሲል ፈረሱ ተመትቶ ወድቋል። ኢትዮጵያውያኑ ደርሰው ማርከውታል። በዚህ ጦርነት ራስ መኮንን እጃቸውን ቆስለዋል። ቁስላቸውን አስረው ውጊያውን ቀጥለዋል።
- በጄኔራል አሪሞንዲ ጦር ፊትለፊት ለውጊያ የተሰለፉት ራስ ሚካኤል እና ራስ ወሌ ነበሩ። የጄኔራል አልቤርቶኒን ጦር የደመሰሰው የኢትዮጵያ ጦር በመካከል ሆነው ለሚዋጉት ለነራስ ወሌ ተደራቢ ሆኖ የአሪሞንዲን ጦር ገጥሞታል። የኢትዮጵያውያኑን የጦር ጀግንነት ፣ ያወጋግ ስልት ኮንቲ ሮሲኒ የተባለው የታሪክ ጸሐፊ መስክሮለታል። ጄኔራል አሪሞንዲ እና ኮሎኔል ጋሊያኖ በዚህ ጦርነት ላይ ሞተዋል።

ከዐድዋ ድል ማግስት...እና የዐድዋ ድል ፍሬዎች

ለ128ኛው የዐድዋ በዓል በዶክተር ሙሉጌታ በረደደ ለየትሮንደላግ የኢትዮጵያዊያን ማኅበር የቀረበው በአማርኛ ተቀይሮ

Two Parts
16 Pages

VOL. XLV...NO. 13,897.

NEW-YORK, THURSDAY

ITALY IS AWE-STROCK

Cabinet Has Decided to Press Its Resignation.

BALDISSERA IN COMMAND

Military Advocate General Will Investigate Baratieri.

WHY ATTACK WAS MADE AND FAILED

Indignation of Republicans Against the Government Expressed at Meetings and in Riots.

FIVE THOUSAND SOLDIERS KILLED

Only Forty of Two Hundred and Forty-seven Officers Survive, and the Invading Army Retreats.

ABYSSINIANS DEFEAT ITALIANS. **Both Wings of Baratieri's Army Enveloped in an Energetic Attack.**

MASSOWAH, March 2.—Gen. Baratieri attacked the Abyssinians yesterday. Gens. Albertone, Arimondi, and Dabormida commanded the left, centre, and right brigades, respectively. Gen. Ellina commanded the reserve.

The Italians captured the passes leading to Adowa without opposition. Gen. Albertone, with four native battalions and four mountain batteries, engaged the enemy, but were soon overcome by overwhelming odds.

Gen. Arimondi was ordered to cover the retreat, but his position prevented him from complying with the order. The Abyssinians in the meantime made an energetic attack, which soon extended to the whole Italian front and enveloped both wings.

A desperate struggle ensued, and finally the Italians were compelled to abandon their positions. The nature of the ground prevented the batteries from moving. The Italians are retiring behind Belesa. The losses sustained are unknown.

The New York Times
Published: March 3, 1896
Copyright © The New York Times

Le Petit Journal
SUPPLEMENT ILLUSTRÉ
Huit pages - CINQ continues

Le Petit Journal
Supplément Illustré
Huit pages - CINQ continues

DIMANCHE 22 AOÛT 1896

Le Négus Ménélik à la bataille d'Adowa
TABLEAU DE M. FAYOTTE (SAISON DE 1894)

Le Petit Journal
SUPPLEMENT ILLUSTRÉ
Huit pages - CINQ continues

Le Petit Journal
Supplément Illustré
Huit pages - CINQ continues

LE PAIN COMPLET

- ከዐድዋ ድል ማግስት ምኒልክ የአውሮጳውያንን ቀልብ ስበዋል
- የሎንዶን ታይምስ ድሉ እስካሁን በንቀት ሲታዩ የነበሩ የአፍሪካውያንን መንፈስ ያነቃቃል የምኒልክ ድል የመላው አፍሪካውያን ድል ነው ሲል ጽፏል።
- የፓሪስ ዊክሊ ጋዜጣ የምኒልክን እና የጣይቱን ፎቶዎች በገጹ አትሟል።
- የኒውዮርክ ታይምስ ሐበሾች ኢጣልያ አሸንፈዋል የሚል ሕትመት አውጥተዋል።

ሳይንሳዊ የዐድዋ በዓል በዶክተር መሐንዲት በረደድ የቀረበው በአማርኛ ተቀይሮ

- የጦርነቱ ውጤት በኢጣልያ ሕዝብ ላይ የመሸበር እና የብስጭት ስሜት ጭሯል። በመግሥቱ ላይ አምዷል ፣ ቪቫ ምኒልክ ብሏል ፣ የክሪስቲ ሥርዓተ መንግሥት በመጋቢት 5 1896 ፈርሷል።
- የእንግሊዝ የቅኝ ግዛት እና የውጭ ጉዳይ ቢሮዎች ምኒልክ በሶማሌ እና በሱዳን ያሉ የእንግሊዝን ንብረት ሊያጠቃ ይችላል ብለው ፈርተዋል።

- በጥቅምት 23 1896 የኢትዮ ኢጣሊያን ጦርነት መጠናቀቅ በደንብ የሚያበስር ስምምነት በአዲስ አበባ ተፈርሟል።
- የውጫሌ ውል ተሰርዞ ኢጣልያ የኢትዮጵያን ሉዓላዊነት ተቀብላለች።
- ኢጣልያ ፓርላማቸው ከወሰነ ኤርትራን ለኢትዮጵያ ለመመለስ ተቀብላለች።
- በግንቦት 22 1897 የኢጣልያ ባለሥልጣናት በ222 ተቃውሞ እና በ140 ተቀብሎ የኤርትራን መመለስ ውድቅ አድርገዋል።
- ኢጣልያ ላደረገችው የወረራ ጦርነት አፄ ምኒልክ 12 ሚሊዮን ሊሬ ካሳ ጥይቀዋል።

- ኢጣሊ 4.5 ሚሊዮን ሊሬ ብቻ ከፍላ 1900 የጦር እስረኞቿን አስለቅቃለች
- በሰኔ 24 1897 አፄ ምኒልክ ከኢጣሊ ጋር የንግድ ስምምነት ተፈራርመዋል።
- በየካቲት 30 1897 ምኒልክ ከፈረንሳይ ጋር የመከላከያ ውል ተዋውለዋል። አፄ ምኒልክ የጅቡቲን ወደብ የኢትዮጵያ የንግድ መውጫ መሆኑን አስረግጠዋል። የጅቡቲ አዲሳበባን የባቡር ሐዲድ ዝርጋታ ፕላን ፈቅደዋል።
- በግ ንቦት 14 897 እንግሊዝ የኢትዮጵያን ሉ አላዊነት ተቀብላለች። እንዲሁም የእንግሊዝ ቅኝ ግዛት ከነበረችው የሶማሊያ ግዛት ጋር የነበረውን የድንበር ውዝግ እልባት ሰጥተዋል።
- የኢትዮጵያ የግዛት ድንበሮች በ1897 ከእንግሊዝ እና ከፈረንሳይ ጋር በ1900 ከኢጣልያ ጋር በ 1904 ከ ሱዳን የእንግሊዝ/ግብጽ አስተዳደር ጋር ፣ በ1908 ከእንግሊዝ ኬንያ አስተዳዳሪዎች ጋር በተደረጉ ስምምነቶች የተጠበቁ ሆነዋል።

- የዐድዋ ድል የአፄ ምኒልክን ዝናና እና ዓለም አቀፋዊ ክብር አግዝቷል። ብዙ የውጭ ጎብኚዎች ፣ አምባሳደሮች ፣ የሀገር ተወካዮችን ፣ ጀብደኞች ወደ ኢትዮጵያ ጎርፈዋል።
- የዐድዋ ድል ኢትዮጵያን አንጻራዊ የሰላም እና የብልጽግና አገዛዝ አስፍኖላታል።

በቅኝ ግዛት ጭቆና ለነበሩ የአፍሪካ ሕዝቦች

- የትምክህት ፣ የተስፋ ፣ የመነሳሳት ምክንያት እና የነጻነት ምሳሌ ሆኖላቸዋል
- ዘረኝነትን ለመቀልበስ የእኩልነት ምሳሌ ሆኗል ፣ ከቅኝ ግዛት ቀንበር ለመውጣት በሚደረገው የምክታ ትግል ውስጥ ምልክት ሆኗል
- ለአፍሪካ የነጻነት ሐሳብ መነሻ ሆኗል

የዐደዋ ጀግኖች መንፈስ ይደርብን፣ አሜን